

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

de minister voor Immigratie en Asiel (hierna: de minister),
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Amsterdam, van 21 april 2011 in zaak nr. 09/28800 in het geding tussen:

en

de minister.

1. Procesverloop

Bij besluit van 14 juli 2009 heeft de staatssecretaris van Justitie een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 21 april 2011, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de minister een nieuw besluit op de aanvraag neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de minister (thans: de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel) bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 18 mei 2011, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Onder de minister wordt tevens verstaan: diens rechtsvoorgangers.

2.2. In grief 1 klaagt de minister dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat, samengevat weergegeven, hij niet zonder meer kan worden gevolgd in zijn standpunt dat het afgeven van het paspoort aan de reisagent aan de vreemdeling is toe te rekenen, reeds omdat niet is gebleken van dwang. De minister klaagt voorts dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat in het beleid, neergelegd in paragraaf C4/3.6.3 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: de Vc 2000), wat betreft de toerekenbaarheid voor het afgeven van documenten aan de reisagent een koppeling is gemaakt met het zich op dat moment bevinden in een land waar bescherming van de desbetreffende autoriteiten kan worden ingeroepen. In dit verband betoogt de minister dat de rechtbank hierbij heeft miskend dat uit vaste Afdelingsjurisprudentie en voormeld beleid volgt dat de stelling dat de vreemdeling afhankelijk was van zijn reisagent niet afdoet aan zijn eigen verantwoordelijkheid voor de onderbouwing van zijn reisroute.

2.2.1. Ingevolge artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000) wordt bij het onderzoek naar de aanvraag mede betrokken de omstandigheid dat de vreemdeling ter staving van zijn aanvraag geen reis- of identiteitspapieren dan wel andere bescheiden kan overleggen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van zijn aanvraag, tenzij de vreemdeling aannemelijk kan maken dat het ontbreken van deze bescheiden niet aan hem is toe te rekenen.

2.2.2. Volgens paragraaf C4/3.6.3 van de Vc 2000, zoals deze luidde ten tijde en voor zover thans van belang, geldt, indien de asielzoeker verklaart dat de documenten zijn afgegeven aan de reisagent, het volgende.

Het uitgangspunt is dat de situatie waarin een vreemdeling zijn

documenten aan de reisagent heeft afgestaan aan de vreemdeling is toe te rekenen. De vreemdeling is in het algemeen op het moment dat de papieren aan de reisagent worden meegegeven reeds in een land waar bescherming van de betreffende autoriteiten kan worden ingeroepen. Op dat moment kan van de vreemdeling worden verlangd dat hij direct die bescherming inroept en dat hij zich met alle beschikbare documenten bij die autoriteiten legitimeert en met alle beschikbare documenten zijn asielaanvraag onderbouwt. Daarin heeft de vreemdeling een eigen verantwoordelijkheid. De vreemdeling vraagt om bescherming, de overheid vraagt aan de vreemdeling om bekend te maken wie hij is en hoe hij naar Nederland is gekomen.

Wanneer de vreemdeling aannemelijk maakt dat de papieren onder dwang aan de reisagent zijn afgegeven en hij ook op alle andere elementen van de beoordeling van de asielaanvraag volledig meewerkt en geloofwaardig is, is het ontbreken van documenten niet aan hem toe te rekenen.

2.2.3. De vreemdeling heeft in het kader van zijn asielaanvraag onder meer het volgende gesteld. Hij is van Irak naar Turkije gereisd. Bij de grenscontroles heeft hij het paspoort steeds zelf laten zien. In Turkije is het door hem gebruikte paspoort, alsook het door hem gebruikte vliegticket van Damascus naar Istanbul, ingenomen door de reisagent. De vreemdeling heeft de documenten aan hem afgestaan omdat de reisagent hem had verteld dat hij deze niet meer nodig zou hebben en omdat hij zich op dat moment in een vreemd land bevond. De vreemdeling heeft in Turkije geen asiel aangevraagd uit angst te worden teruggestuurd.

2.2.4. In het besluit van 14 juli 2009 tot afwijzing van de asielaanvraag en het daarin ingelaste voornemen daartoe van 26 mei 2009 heeft de minister, voor zover hier van belang, zich op het standpunt gesteld dat het aan de vreemdeling toe te rekenen is dat hij het door hem gebruikte paspoort en vliegticket heeft afgestaan aan de reisagent. De minister heeft de verklaringen van de vreemdeling dat hij deze documenten bij aankomst in Turkije aan de reisagent moest afstaan omdat hij die in Nederland niet meer nodig zou hebben en dat hij op zich op dat moment in een vreemd land bevond, niet afdoende geacht ter rechtvaardiging van de afgifte aan de reisagent. De minister heeft niet aannemelijk geacht dat de vreemdeling onder dwang zijn documenten heeft afgestaan. Hierbij heeft hij onder meer in aanmerking genomen dat de vreemdeling niet heeft aangegeven op welke wijze hij door de reisagent onder druk zou zijn gezet en wat de eventuele consequenties voor de vreemdeling zouden zijn ingeval hij de documenten niet zou hebben afgegeven. De minister heeft voorts vastgesteld dat niet is gesteld dat de vreemdeling asiel heeft aangevraagd in Turkije. Het aan de reisagent afgeven van zijn documenten uit angst om te worden teruggestuurd, maakt niet dat het niet overleggen van documenten bij de asielaanvraag hier te lande niet aan de vreemdeling is toe te rekenen. De minister heeft er daarbij op gewezen dat uit vaste jurisprudentie van de Afdeling volgt dat het stellen van eisen door een reisagent niet kan afdoen aan de eigen verantwoordelijkheid van de vreemdeling voor de onderbouwing, waar mogelijk, van het reis- en asielrelaas (bijvoorbeeld de uitspraak 28 december 2001 in zaak nr. 200105344/1; JV 2002/73). Voorts heeft de minister gewezen op het in paragraaf C4/3.6.3 van de

Vc 2000 neergelegde beleid. Daaruit volgt dat het afgeven van reisdocumenten aan de reisagent eerst dan niet kan worden toegerekend aan de desbetreffende vreemdeling indien de documenten onder dwang zijn afgegeven, aldus de minister.

2.2.5. De minister klaagt terecht dat de rechtbank, bij de toetsing of de minister het beleid, neergelegd in paragraaf C4/3.6.3 van de Vc 2000, juist heeft toegepast, een onjuiste uitleg van dat beleid heeft gegeven. In dat beleid is, voor zover thans van belang, de toerekenbaarheid voor de afgifte van reisdocumenten afhankelijk gesteld van de beantwoording van de vraag of sprake is van dwang en niet van de vraag naar de beschermingsmogelijkheden van het land waar de afgifte van die documenten heeft plaatsgevonden.

De minister heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat, nu de vreemdeling het reisdocument niet onder dwang aan de reisagent heeft afgestaan, reeds daarom het ontbreken van documenten ter onderbouwing van zijn asielaanvraag hier te lande hem is toe te rekenen.

De grief slaagt.

2.3. Het hoger beroep is reeds hierom kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Hetgeen overigens door de minister is aangevoerd behoeft geen bespreking meer. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het besluit van 14 juli 2009 toetsen in het licht van de daartegen in eerste aanleg voorgedragen beroepsgronden, in zoverre daarop, na hetgeen hiervoor is overwogen, nog moet worden beslist.

2.4. De vreemdeling heeft in beroep betoogd dat, samengevat weergegeven, hij zijn identiteitskaart en nationaliteitsverklaring heeft overgelegd en gedetailleerd over zijn reisroute heeft verklaard, zodat de minister hem ten onrechte artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de Vw 2000 heeft tegengeworpen.

2.4.1. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 31 oktober 2002 in zaak nr. 200204638/1, JV 2003/2) is het in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de minister te bepalen of en in hoeverre bij de beslissing op de aanvraag wordt uitgegaan van de door een vreemdeling in diens asielrelaas gestelde, doch door hem niet gestaafde feiten. De beslissing welke documenten noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanvraag en ter onderbouwing daarvan hadden kunnen en derhalve moeten worden overgelegd, maakt deel uit van die beoordeling.

Nu de vreemdeling - naar eigen zeggen - behalve over de door hem overgelegde identiteitskaart en nationaliteitsverklaring beschikte over een authentiek, op zijn naam gesteld Iraaks paspoort en heeft verklaard dit document aan zijn reisagent te hebben afgegeven, bestaat reeds daarom geen grond voor het oordeel dat de minister zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de vreemdeling dit document verwijtbaar niet heeft overgelegd, zodat zich de omstandigheid, bedoeld in artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de Vw 2000 voordoet.

De beroepsgrond faalt.

2.5. Nu de vreemdeling ter onderbouwing van zijn asielaanvraag niet het door hem gebruikte paspoort heeft overgelegd, geen bewijs ter staving van de door hem gestelde reisroute heeft overgelegd, geen consistente, gedetailleerde en verifieerbare verklaringen over de reis heeft afgelegd en het ontbreken van documenten aan hem is toe te rekenen, zal volgens paragraaf C14/2.4 van de Vc 2000 van de verklaringen van de vreemdeling een positieve overtuigingskracht moeten uitgaan om de daarin gestelde feiten alsnog geloofwaardig te achten.

2.5.1. De vreemdeling heeft in beroep betoogd dat, samengevat weergegeven, de minister hem ten onrechte heeft tegengeworpen dat zijn asielrelaas positieve overtuigingskracht mist.

2.5.2. In het besluit van 14 juli 2009 tot afwijzing van de asielaanvraag en het daarin ingelaste voornemen daartoe van 26 mei 2009 heeft de minister zich, voor zover thans van belang, op het standpunt gesteld dat het asielrelaas van de vreemdeling positieve overtuigingskracht mist en derhalve ongeloofwaardig is. Daaraan heeft hij onder meer ten grondslag gelegd dat, voor zover de vreemdeling stelt dat de kogel en later ook de dode hond voor de deur van zijn winkel, de telefonische bedreigingen en de navraag naar de vreemdeling moeten worden opgevat als bedreigingen afkomstig uit dezelfde hoek inhoudende dat hij de winkel moet sluiten, niet duidelijk is door wie - welke personen, organisatie of groepering - en waarom dit is gedaan en wat de gevolgen zouden zijn als de vreemdeling hieraan geen gehoor zou geven. Voorts heeft de minister aan de vreemdeling tegengeworpen dat hij niet eerder dan in het nader aanvullend gehoor van 13 januari 2009 naar voren heeft gebracht dat zijn vader lid zou zijn geweest van de Baath-partij. De verklaring van de vreemdeling dat hij bang was dat deze informatie bekend zou raken in Irak en zijn familie hierdoor in problemen zou komen, heeft de minister van de hand gewezen, nu aan de vreemdeling bij aanvang van zijn eerdere gehoren is medegedeeld dat de inhoud van de gehoren vertrouwelijk wordt behandeld en niet aan de autoriteiten van zijn land van herkomst bekend wordt gemaakt. Voorts heeft de minister zich op het standpunt gesteld dat het lidmaatschap van zijn vader van de Baath-partij niet is aangetoond door het door de vreemdeling overgelegde afschrift van een lidmaatschapspas, nu daarvan de authenticiteit niet kan worden vastgesteld. Voor zover de vreemdeling stelt dat zijn vader en zijn broer zijn ontvoerd, heeft de minister zich op het standpunt gesteld dat niet is gebleken dat dit verband houdt met de gestelde betrekkingen van zijn vader met de Baath-partij, dat zelfs na telefonisch contact met de ontvoerders niet duidelijk is wie de ontvoerders zijn en wat de reden voor de ontvoering is en dat de stelling van de vreemdeling dat het Al Mehdi-leger voor de ontvoering verantwoordelijk is niet is onderbouwd. De minister heeft de vreemdeling evenmin gevolgd in de stelling dat de ontvoerders hebben bedreigd hem en zijn broers te liquideren, nu niet is gebleken dat de broers van de vreemdeling daarna problemen hebben ondervonden.

De minister heeft zich gelet op de hiervoor weergegeven feiten en omstandigheden in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het asielrelaas van de vreemdeling positieve overtuigingskracht mist en derhalve

ongeloofwaardig is.

De beroepsgrond faalt.

2.6. De vreemdeling heeft voorts in beroep betoogd dat, samengevat weergegeven, hij, door de betrekkingen van zijn vader met de Baath-partij en door de algemene veiligheidssituatie in Irak, bij terugkeer een risico op een met artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) strijdige behandeling loopt. De vreemdeling heeft in dit verband gesteld dat hij, door de omstandigheid dat zijn vader een hoog en prominent lid van de Baath-partij is geweest en daarom is ontvoerd, gekoppeld aan de algemene slechte veiligheidssituatie in Irak, die moet worden aangemerkt als een situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van de Europese Unie van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven, en de inhoud van de verleende bescherming (de Definitierichtlijn), zoals uitdrukkelijk opgenomen in artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, sub 3, van de Vw 2000, vreest voor vervolging en een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling.

2.6.1. Zoals hiervoor onder 2.5.2 is overwogen heeft de minister zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het asielrelaas van de vreemdeling positieve overtuigingskracht mist en derhalve ongeloofwaardig is. Los van de verklaringen van de vreemdeling over de ontvoering van zijn vader, heeft de minister zich op het standpunt gesteld dat uit de verklaringen van de vreemdeling niet naar voren komt dat hij persoonlijk problemen heeft ondervonden als gevolg van het Baath-lidmaatschap van zijn vader. De gestelde ontvoering van zijn vader heeft plaatsgevonden nadat de vreemdeling Irak heeft verlaten en is, volgens de minister, voor de vreemdeling niet de reden geweest om Irak te verlaten. Voorts heeft de minister zich op het standpunt gesteld dat niet is gebleken dat de broers van de vreemdeling in Irak problemen hebben ondervonden.

De Afdeling heeft eerder (uitspraak van 4 februari 2011 in zaak nr. 201011249/1/V2; www.raadvanstate.nl) geoordeeld dat de minister zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat in Irak geen sprake is van de uitzonderlijke situatie dat de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger aldaar louter door zijn aanwezigheid een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, sub 3, van de Vw 2000.

De vreemdeling heeft gesteld dat hij afkomstig is uit de plaats Najaf, Irak. Nu uit de door de vreemdeling ingeroepen stukken niet is af te leiden dat de situatie in Irak ten tijde van belang wezenlijk afweek van de situatie in de periode die in voormelde uitspraak van 4 februari 2011 aan de orde was, alsmede in aanmerking genomen dat het standpunt van de minister over de veiligheidssituatie in Irak dezelfde strekking heeft als het standpunt daarover in de zaak, die tot die uitspraak heeft geleid, bestaat geen grond voor het oordeel dat in het besluit van 14 juli 2009 niet deugdelijk is gemotiveerd dat zich in Irak niet de uitzonderlijke situatie

voordoet, bedoeld in voormelde bepaling.
De beroepsgrond faalt derhalve.

2.7. De vreemdeling heeft in beroep tenslotte betoogd dat, nu, naar hij stelt, de situatie in Irak onveilig is, de minister ten onrechte het categoriaal beschermingsbeleid heeft beëindigd en opnieuw een categoriaal beschermingsbeleid dient te voeren.

2.7.1. Nu, volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 6 april 2005 in zaak nr. 200500646/1; JV 2005/210), niet is voorgeschreven welk relatief gewicht moet worden toegekend aan de indicatoren die in ieder geval worden betrokken in de beoordeling of zich de situatie voordoet bedoeld in artikel 29, eerste lid, aanhef en onder d, van de Vw 2000, alsmede in aanmerking genomen dat, volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 19 augustus 2009 in zaak nr. 200900452/1/V2; www.raadvanstate.nl), aan de minister een ruime beoordelingsvrijheid toekomt bij de vraag of aanleiding bestaat voor het voeren van een categoriaal beschermingsbeleid, biedt hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd geen grond voor het oordeel dat de minister zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het opnieuw voeren van dit beleid niet is aangewezen.

De beroepsgrond faalt.

2.8. Het beroep is ongegrond.

2.9. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Amsterdam, van 21 april 2011 in zaak nr. 09/28800;
- III. verklaart het door de vreemdeling bij de rechtbank in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. R. van der Spoel, voorzitter, en mr. N. Verheij en mr. J.J. van Eck, leden, in tegenwoordigheid van mr. L. Groenendijk, ambtenaar van staat.

w.g. Van der Spoel
voorzitter

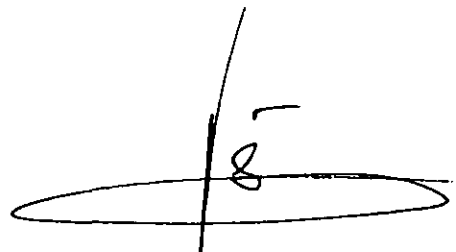
w.g. Groenendijk
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 9 augustus 2012

408.

Verzonden: 9 augustus 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line crossing through them.

mr. H.H.C. Visser